

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

RANDERS REALSKOLE

1912

MEDDELELSER

FRA

RANDERS REALSKOLE

SKOLEAARET 1911—12

VED

SKOLENS BESTYRER

RANDERS
EXPRES-TRYKKERIET (N. K. NIELSEN)
1912

*Prøven paa den sande Opdragelse er Munterhed
og Aabenhed hos Barnet.*

Fr. Schwarz.

Skolens Maal.

Nogle vejledende Bemærkninger i Anledning af,
at Randers Realskole paany indrettes efter kgl. Anordning
af ³⁰/₈ 1881 som Realskole med Almindelig Forberedelses-
eksamen som Maal.

(Foredrag ved Forældremødet den ²/₅ 12.)

Hvis jeg rettede det Spørgsmaal til Dem, mine Tilhørere: Hvad er Skolens Maal? saa vilde jeg vistnok faa mange forskellige Svar: Ja, da Skolen er en Realskole, maa dens Maal vel være det at give sine Elever en god Eksamen, hører jeg én bemærke meget fornuftigt.

Men straks tager en anden Ordet og siger: Dette med Eksamen kan nu være godt nok, men det afgørende for mig er, at mit Barn duer til noget, og Skolens Opgave maa derfor være den at udvikle de Evner, som ligger gemt hos Eleverne. Kommer Evnerne rigtig til Udvikling, skal Barnet nok klare sig i Livet.

Ogsaa dette Svar er meget fornuftigt, men det fremkalder straks en tredje tilstedeværende, som indvender: Ja, lad os tale lidt sagte om dette med at udvikle Barnets Evner. Skolens Muligheder i den Retning er vist kun saa som saa; derimod kan den give Børnene gode Kundskaber; det er just, hvad Tiden kræver, for at et Menneske skal komme frem i Verden. Kundskab er Magt, og derfor maa Skolens Maal bestaa deri at give Eleverne saa mange Kundskaber som muligt.

Nok muligt, siger en fjerde, som ser noget dybere i Livet, men Evner og Kundskaber kan ogsaa bruges i det ondes Tjeneste; derom har vi saa mange Vidnesbyrd i vore Dage; de er som et godt Sværd i Kampen for Tilværelsen, men et tveægget Sværd, hvis Betydning beror paa den Haand, som fører Sværdet. Derfor sætter jeg som Skolens Maal dette at gøre Eleverne til gode Mennesker. Kun et godt og moralsk Menneske kan have fuld Sikkerhed for at klare sig her i Verden.

Ja, dette er vistnok rigtigt, siger en femte, en alvorlig Mand, som opmærksomt har lyttet til, men Livet her paa Jorden er ikke det endelige, det er kun som en Forgaard til det evige Liv; derfor maa Skolens Maal sættes højere endnu, det maa sættes deri at give Eleverne Sans for og Kærlighed til de sande, de evige Livsværdier; kun ved at komme i Pagt med det guddommelige opdrages Børnene i al sand, værdifuld Menneskelighed.

Saaledes og paa mange andre Maader vil Svarene falde, og der er meget sandt i dem alle, men de kan alle ligesom sammenfattes i eet eneste, nemlig dette: *Skolens Opgave er den at sætte Barnet i Arbejde.* Formaar Skolen rigtig at sætte Barnet i Arbejde, er det, som om alle de Ting, Barnet har behov, samtidig tillægges det: Evneudvikling, Kundskabstilegnelse, Styrkelse af Viljen, Nedfældelse af gode Vaner, Karakterdannelse.

Dette ses tydeligt i Skolen, hvor saa mange Børn er samlede. Er en Klasse uoptaget af Arbejde, saa bliver der straks Uro og alskens Uvæsen, og formaar en Lærer ikke at holde Disciplin, da kan man trygt gaa ud fra, at det skyldes manglende Evne til at syssel-sætte Børnene. Børn har unge, friske, livfulde Kræfter, der kræver at tages i Arbejde, kræver det saa energisk, at de om fornødent tager selv, hvorved de

undertiden tager fat paa det forøvrigt ikke uudviklende Arbejde at drille deres Lærer, men ogsaa paa mere nedbrydende Sysler.

Men ogsaa Hjemmene maa have god Lejlighed til at se dette. Børn, der keder sig, bliver ubehagelige, drillesyge, en Plage for sig selv og deres Omgivelser, og dermed en god Mark for al ond Sæd; og al denne Vederstyggelighed er pludselig som bortblæst, saa snart et Arbejde optager dem: en sund Leg eller noget for Hjemmet nyttigt. Al Ave er overflødig i det Hjem, som har den Naadegave at kunne sætte Børnene i passende Arbejde til enhver Tid. Derved gror den gode Sæd, som kvæler al Ukrudt, og det er vel en nyttig Ting at bortluge Ukrudt, men det er værdifuldere at indrette Marken saaledes, at der overhovedet ikke findes Ukrudt, fordi god Sæd kvæler det i Fødselen.

Hermed har jeg egentlig givet Svar paa det Spørgsmaal, hvorfor Randers Realskole gaar bort fra Almén-skolen af 1903 og indrettes som Realskole med Almindelig Forberedelseseksamen som Afslutning. Aarsagen er den, *at vi gennem sidstnævnte Ordning bedst formaar at sætte Børnene i Arbejde.*

Nu var det jo rart, om jeg i faa Ord kunde fremstille for Dem Forskellen mellem Alm. Forberedelseseksamen, eller som vi kortere kan kalde den Præliminæreksamen og Realeksamen, men dette er meget vanskeligt, og Lægfolk kan overhovedet ikke komme helt ind i de Ting. Jeg skal derfor nøjes med nogle anskuelige Hovedtræk.

Ligheden mellem de to Eksamener ligger deri, at Fagkredsen omtrent er den samme og vil være at lære nogenlunde i samme Omfang; de tages derfor i samme Alder og giver omtrent samme Rettigheder. Præliminæreksamen giver lidt flere Rettigheder end den anden, men dette spiller en underordnet Rolle.

Forskellen fremkommer derved, at Realeksamen danner Afslutning paa den eetaarige Realklasse, som bygger oven paa Mellemskolen, der atter danner fire Aars fortsat Læsning, dog med Afslutning hvert Aar for sig. Forberedelsen til Realeksamen strækker sig saaledes i Virkeligheden ud over fem Aar, eftersom det Pensum, der er læst f. Eks. i I. M., ikke paany tages op til Førstehaandsbehandling. Derved spændes Skolen ind i et Net af Forskrifter og Former, saa vi her ved Skolen har haft en Fornemmelse af ikke bare at have Snørliv paa, men at være sat i Spændtrøje; og dette hæmmer de frie Bevægelser. Eleverne sættes i bestemte Baase i elleve Aars Alderen, altsaa længe før de fleste Børn endnu har klart udtalte Anlæg angaaende deres Fremtidsmuligheder. Kommer et Barn i forkert Baas ved denne Tid, er det meget vanskeligt at faa det anbragt i en anden, selv om det erkendes, at dets Udvikling forsummer, ved at det bliver.

Dette forekommer mig alvorlige Ulemper. Den egentlige Eksamenslæsning bliver ganske vist lettere ved at udstrækkes over et saa stort Tidsrum, og derom kan der siges adskilligt godt; flere Elever kan tages med til Eksamen, og det bliver næsten umuligt at falde igennem. Selv en meget svagt begavet Elev vil ved Hjælp af Terminskaraktererne og ved megen Flid og dygtigt med Hjemmehjælp kunne lempes igennem til Eksamen. Men dette forringer atter Kvaliteten af Eksamen, og Erfaringen vil sikkert komme til at vise, at en rigtig god Realeksamen ikke er nogen paa-lidelig Garanti for, at det ogsaa er et dygtigt Menneske, som har taget den.

Anderledes med Præliminæreksamen. Denne danner ikke blot Afslutning paa det sidste Skoleaar, men paa Skolegangen; den kræver opgivet til Eksamen hele Skolens Arbejdsstof samlet paa een Gang. Den bekymrer sig mindre om, hvorledes Eleven naar til sine

Kundskaber og Færdigheder, blot han har dem. Der stilles virkelige Fordringer ved denne Eksamen, vistnok noget overdrevne, ja, vi kan maaske sige meget overdrevne Fordringer til Elevens Hukommelse; men dette vil igen sige, at der maa præsteres et virkelig betydeligt Eksamensarbejde, og Betydningen af et saadant samlende energisk Arbejde som Afslutning paa Skolegangen bør ikke undervurderes. Den er en virkelig effektiv Prøve. Eleven kan falde igennem, og derfor har man i et saadant Eksamensbevis nogen Garanti for, at dets Indehaver duer til noget.

Nu maa vi et Øjeblik se Sagen fra en helt anden Side. Vi lever under Skoletvang, eftersom den ved Lov hjemlede Undervisningspligt gennem økonomisk Tryk fører over i Skoletvang. Staten tvinger Børn i Skole fra de er syv, til de er fjorten Aar, og praktisk talt i bestemte Skoler. De kender mine Anskuelse om denne Ordning. Jeg tror, at den Tid vil komme, da man vil dømme den meget strengt og derfor indføre en Ordning, der vil skaffe Plads for fuld individuel Frihed paa dette Omraade, som er et af Livets aller vigtigste. Men en saadan lykkelig Tid ligger saa langt fremme, at det sagtens ikke forundes den nulevende Slægt at opleve den, og vi kan derfor se bort fra den i denne Forbindelse.

Men da nu Staten tvinger Børn i Skole, saa følger deraf, at Børnene kan stille Krav til Staten om de bedst mulige aandelige og legemlige Vækstbetingelser i den Skole, som de tvinges til at gaa i i syv Aar af deres Liv. Det er Børnene, der kan stille Krav til Staten angaaende Undervisningen, og ikke Staten, der kan stille Krav til Børnene. Statens Krav er dette: *I skal søge Skolen, til I er fyldt fjorten Aar, men vi er ude i det heltud meningsløse, om den tillige forlanger af Børnene, at de skal have naaet et bestemt fælles Maal af Kundskaber og Færdigheder eller af Moden-*

hed. Dette vilde være endnu mere meningsløst, end om Staten stillede det Krav til hvert Barn, at det inden dets fjortende Aar skulde have naaet en vis Højde eller en bestemt legemlig Vægt.

Ikke saaledes med den Skole, som fører udover den skolepligtige Alder, og som forbereder til en Eksamen, der giver visse nærmere bestemte Rettigheder. Ingen tvinges til at søge en saadan Skole, og Forholdene vendes derfor helt om. Her er det rimeligt og berettiget, at Staten stiller sine Krav og siger: Skal denne eller hin Eksamen give disse bestemte Rettigheder, da maa der stilles bestemte Krav til Eksaminandernes Kundskabsmængde og Modenhed, til deres Evner og Færdigheder o. a. lign. Opfylder han ikke Betingelserne, maa han finde sig i at blive vist tilbage eller falde igennem, som det hedder.

Forskellen mellem de to Skoleformer er nu den, at disse to Ting, Barnets Krav og Statens Krav, blandes sammen i Alménskolen, medens de kan holdes ude fra hinanden i Realskolen. Alménskolen bliver derfor en daarlig Børneskole og en daarlig Eksamensskole, medens Realskolen kan blive baade en god Børneskole og en god Eksamensskole.

Opgaven for en Eksamensskole er nemlig den, at saa mange Elever som muligt føres frem til *samme Maal*: Eksamen. Jo flere Elever der føres frem til Eksamen, og jo bedre Eksamen, de faar, desto bedre er Skolen. Maalet ligger i noget ydre. Selv om Skolen tilsidesætter de mest elementære pædagogiske Hensyn og bliver, hvad man almindelig kalder en Propningsanstalt, en ren Terpeinstitution, der lader haant om al Barnepsykologi, saa vil den dog — og ikke med Urette — blive anset for en god Skole, saa sandt Eleverne ved at gennemgaa den virkelig har en Garanti for derved ogsaa at opnaa en god Eksamen.

Folkets Dom om den vil falde hurtigt og sikkert gennem en mægtig Tilstrømning af Elever.

Formaalet med en god Børneskole er lige modsat dette, nemlig at hvert Barn naar sit Maal, saa højt som muligt, men dog *hvert Barn sit særegne Maal* ud fra de Muligheder, Barnet møder med. En saadan Skoles Duelighed kan ikke maales med Eksamensresultater; der skal en dybere Sonde til, fordi dens Maal ligger i noget indre: Barnet selv. Tilsyn med en Eksamensskole kan føres af enhver som helst skolekyndig eller professionel Pædagog, men effektivt Tilsyn med en Børneskole kan kun øves af vaagne og levende interesserede Forældre, *som selv sender deres Børn i Skolen*. Derfor er det af største Betydning for enhver Skole at have en oplyst og levende interesseret Forældrekreds omkring sig.

Hvad Randers Realskole tilsigter med sin ny Ordning, er nu for det første at blive en god Eksamensskole, hvor Kravene opstilles skarpt og klart *udefra*, og hvor der holdes en virkelig effektiv Prøve, saaledes at Skolen ogsaa med god Samvittighed kan staa inde for, at den Elev, som har Afgangseksamen fra den, er et virkelig dygtigt Menneske, som til Punkt og Prikke opfylder de stillede Fordringer. Der har altid været livlig Efterspørgsel efter de unge Mennesker, som har Realafgangseksamen fra Randers Realskole; mange af dem har ogsaa gjort deres Skole Ære. Skolen kan kun ønske, at dette Ry stadig maa øges, men derfor ønsker den ikke at faa andre ind i Eksamensskolen end saadanne unge Mennesker, som virkelig har Lyst til og Evner og Anlæg for at læse til Eksamen.

Men Randers Realskole tilsigter noget mere og større end at være en god Eksamensskole; den sætter sig ogsaa den vanskeligere og langt værdifuldere Op-gave at være en god Børneskole. Jeg maa tilstaa, at jeg i den Henseende er en uforbederlig og lidenskabe-

lig Idealist, som i Barnet ser noget andet og mere end en Maskine eller vordende Forretningsmand. Og ligesom det at være en dygtig Forretningsmand ikke er det samme som at være et værdifuldt Menneske, saaledes *kan* den Elev, som ikke paa nogen Maade vilde kunne tage Eksamen, være et langt værdifuldere Menneske end den, som tager en glimrende Eksamen. Det gælder her om at skelne mellem sande og falske Værdier; og at løfte Barnet op imod og ind i Forstaaelse med de Værdier, som ikke kan købes for Penge eller Gunst, men maa *personligt* erhverves, og som er bærende i *alle Livets Forhold*, fordi det er de sande, de evige Værdier, maa være Skolens Maal; det er en alvorlig Opgave, men Skolen bør ikke sætte sig den mindre.

Idealet naas vel ikke af nogen Skole, men nærmest op imod det naar man i Børneskolen, hvor der er fuldkommen Frihed til ud fra Barnets Natur uden Hensyn til ydre Krav eller Maal at løfte og bære det i den Retning, hvori Barnets *gode* Anlæg gaar.

Hvad Realskolen altsaa tilsigter er at være en god Eksamensskole og en god Børneskole, og eftersom de to Ting i mangt og meget er hinanden modsatte, da i saa stor Udstrækning som muligt at holde dem ude fra hinanden. Dette kan bedre lade sig gøre efter Anordningen af 1881. Børneskolen slutter med Udgangen af vor syvende Klasse, forinden man har begyndt at skæve op mod Eksamen, og naar Skoletvangen ophører med Barnets fyldte fjortende Aar. Da skulde hvert Barn have faaet, hvad det ud fra sine Anlæg evner at modtage til den Tid. Mange Børn har bedre af da at forlade Skolen, fordi de er uimodtagelige for det, Skolen har at give dem, og derfor ikke mere sættes i Arbejde af den. Ved Begyndelsen af vor ottende Klasse tages saa fat paa den egentlige Eksamenslæsning, og dette kan være et overmaade

fornøjeligt og udviklende Arbejde, vel at mærke for de Børn, som egner sig dertil; for andre vil det være meget ubehageligt og mindre udviklende end et hvilket som helst Arbejde i Livet. Helt ud lovfæstet er denne Ordning ikke. Der er Haab om, at Lovgivningsmyndighederne snart kommer til at tage Sagen op, og da kan der ikke være Tvivl om, at det skarpe Skel mellem de to Skoleformer bliver sat ved Skoletvangens Ophør. Indtil det sker, maa man lempe sig lidt efter Forholdene.

Friheden i Børneskolen opnaas ved, at der ingen Krav stilles ude fra, og Frihed i Eksamensskolen opnaas ved, at Fordringerne opstilles skarpt og klart udefra, men uden nærmere Bestemmelse om, hvorledes Eleverne naar frem til det krævede Maal, og jo større Frihed en Skole har i sit Arbejde med Børnene, desto bedre og fuldkomnere formaar den at sætte hvert enkelt Barn i Arbejde, men netop dette at sætte Barnet i Arbejde rummer som i en Hovedsum Skolens Opgave, hvilket jeg søgte nærmere at belyse i Begyndelsen af mit Foredrag.

De kan nu let forstaa, at vi her ved Skolen er blevet trætte af Mellemskolen med alle dens mange udvortes Krav om Fag, om Timer, Stofmængde, Eksamensbestemmelser, Terminskarakterer, Undervisningstid o. m. a., som har hindret Skolens Bevægelsesfrihed og derfor hæmmet vort og Børnenes Arbejde. Det lader sig vist heller ikke nægte, at Mellemskolen opdrager til *Overfladiskhed* alene ved sin uhyre Fagtrængsel. Lad mig eksempelvis anføre, at man i fjerde Mellemskoleklasse skal undervise i fire forskellige Sprog og kan komme til at undervise i seks: Dansk, Svensk, Tysk, Engelsk, Fransk og Latin. Mellemskolen er en Børneskole. Dette er udtrykkelig udtalt i selve Loven. Tænk nu, hvad det vil sige at anvende en saa forholdsmæssig enorm Del af Børnenes Tid til

et saa overfladisk Arbejde, som det dog maa siges at være at lære fremmede Sprog. Ogsaa paa anden Maade forøges Fagtrængselen ved Mellemskoleordningen, men at lade Børn snuse til Alverdens Videnskaber, hvorved de ikke kommer nogenlunde til Bunds i noget som helst, kan kun bidrage til at gøre Børn overfladiske og, hvad dermed staar i nøje Forbindelse, indbildske. Derfor kan vi ikke bruge Mellemskolen.

Men Forbindelsen med Gymnasiet, bliver den ikke brudt, og er ikke dette en betænkelig Sag? Hertil vil jeg svare: For det første bliver denne Forbindelse kun meget lidt svagere end før; det maa vel erindres, at Mellemskoleeksamen ikke giver nogen som helst Rettighed, end ikke fuld Ret til Opflyttelse i Realklassen, og da naturligvis langt mindre i Gymnasiet. Den begavede og dertil vel egnede Elev vil altid være sikker paa Optagelse i Gymnasiet, naar han har modtaget en god og fyldig Undervisning, lige meget hvor. Formaar han ikke at præstere den Smule Ekstraarbejde, som muligvis udkræves i et enkelt Fag, da kan man rolig gaa ud fra, at han i alle Maader er bedst tjent med ikke at gaa ind i Gymnasiet.

Men for det andet ønsker jeg netop at modarbejde vor Tids Ungdoms altfor ivrige Stræben efter Studentereksamen. Jeg er bange for, at alt for mange kun attraar den som Pynt eller, hvad der er langt værre, søger at sikre sig en Slags Statsforsørgelse igennem den, og at de mange Aars Læsning gør dem fremmede overfor og derfor uskikkede til det praktiske Arbejde. Hvis Skolen paa denne Maade suger Kraften bort fra de borgerlige Livserhvervs Rødder, da gør den Landet større Skade, end nogen i Hast vil kunne overskue. Men værre endnu er det dog, om Skoleordningen lokker flere Mennesker ind til Universitetsstudierne, end Samfundet har Brug for, og derved forøger det saakaldte lærde Proletariat. Der kan derved bortødsles

uhyre Værdier for Samfundet, forinden Forholdene faar Tid til igen at trække sig i Lave af sig selv.

For en Del Aar siden henvendte nogle Borgere her i Randers sig til mig med Opfordring om at udvide Realskolen med studerende Klasser, saa at der kunde dimitteres til Studentereksamen. Jeg var stærkt fristet til at følge Opfordringen, men modstod Fristelsen, og er nu glad ved, at jeg gjorde det. Een lærd Skole er sikkert fuldt tilstrækkelig til Randers Bys og Omegns Behov, saa meget mere som Statsskolen i Randers nyder stor Tillid og sikkert med Rette anses for en udmærket Gymnasieskole under moderne og kyndig Ledelse.

Hvad der derudover er Brug for, er Skoler, der, samtidig med at de tilfredsstiller den stedse voksende Trang til Kundskab og Oplysning, direkte peger ud mod de borgerlige Livserhverv, der er og altid maa være ethvert Samfunds bærende Grundpiller. Men just dette er, hvad Randers Realskole tilsigter. Den ønsker at være i bogstavelig Forstand en Skole for Livet baade for de Elever, som tager Afgangseksamen uden derfor at være for gamle eller for „forlæste“ til at tage fat paa praktisk Arbejde ved Landbrug, Haandværk eller Handel, i Banker og paa Kontorer og overalt, hvor der nu er Brug for saadanne unge Mennesker, der vel træder lidt senere i Lære, men som saa til Gengæld møder med større Modenhed og Udvikling og derfor hurtigere vil kunne finde sig til Rette, og for dem, som Skolen maa tilraade at søge ud allerede i fjorten Aars Alderen. Og ikke mindst for disse sidste nærer Skolen den varmeste Interesse.

Det hænder jævnligt, at Næringsdrivende eller Institutioner henvender sig til vor Skole, ligesom vel ogsaa til andre Skoler, om en Lærling. Og enkelte Gange er det da sket, at en Elev uden Eksamen er blevet foretrukket for en med Eksamen efter nøje Samraad mellem Skolen og den vordende Principal.

Dette har vist sig at være til gensidig Tilfredshed. Jeg nævner dette, ikke for at nedsætte Eksamens Betydning. Alle andre Forhold lige, har naturligvis Eleven med Eksamen et Plus forud for den, som ingen Eksamen har. Men mange er tilbøjelige til at tillægge Eksamen den alt overvejende Betydning, og dette rummer adskillige Farer. Af afgørende Betydning er det for alle Parter, at hver Elev kommer paa den Plads, som netop passer for ham. Derfor er det mit Haab, at den Tid vil komme, da alle, ogsaa Institutionerne, vil søge deres Medhjælpere og Lærlinge efter Skolens Vidnesbyrd og helst direkte Forhandling med Skolen i Stedet for efter Eksamen. Dette betyder jo blot, at den paagældende undersøger, hvad det er for et *Menneske*, han faar, i Stedet for at undersøge, hvad for en *Eksamen* dette Menneske har. Men en saadan Forandring forudsætter rigtignok, at man i Forvejen overvejer, hvad hver enkelt Skole fører i sit Skjold, men ogsaa dette vilde være af uvurderlig Betydning for Fremtidens Skoleudvikling.

Vilde man nu spørge mig, om der ikke er Fare for, at Randers Realskole efter sin nye Ordning vil blive en Skole for de Børn, man almindeligt betegner som svagt begavede, saa vil jeg svare, idet jeg modstaar Fristelsen til nærmere at undersøge det flertydige Udtryk „svagt begavet“, at det nærer jeg ikke mindste Frygt for. Støttet af mangeaarig Erfaring fra min Virksomhed som Skolebestyrer i Randers vil jeg sige, at mange Forældre netop med Glæde vil sende deres højt begavede Børn til en saadan Skole. Men selv om jeg skulde tage fejl heri, saa ser jeg ikke heri nogen Ulykke. Tværtimod. Jo mere Hjælp og Vejledning Børnene trænger til, og Forskellen mellem begavede og ubegavede Børn er ofte den, at sidstnævnte blot trænger særlig til Hjælp, medens førstnævnte kan klare sig selv, desto større er Opgaven,

men derfor ogsaa til saa meget større Velsignelse. Men hvad kan den, som er Lærer af sit Hjertes Trang og Tilbøjelighed, ønske sig mere end et Arbejde, hvor han kan være til størst mulig Gavn for de Børn, som er betroet til hans Varetægt.

Hermed har jeg i store Grundtræk og med Udeladelse af en hel Del Ting, som hører ind under Skoleteknikken, og som derfor ikke kan interessere Lægfolk, gennemgaaet de *teoretiske* Grunde til Omordningen. Denne har ogsaa en *praktisk* Side. For det første vil den ny Ordning fritage Skolen for en hel Mængde Kontorarbejde med Indberetninger, Protokolførsel o. lign., og for den, som virkelig holder af at være Lærer, er det ubehageligt blot at være en Slags Kontorchef. Man kan somme Tider have en Fornemmelse af, at *Mellemskolen drukner i Papir*.

For det andet vil den ny Ordning lette Adgangen for Landboerne til at faa deres Børn i Skolen. Med en lille Smule Forberedelse kan et *vel begavet* Barn fra Landet optages i vor ottende Klasse og saaledes forberedes til Eksamen paa to Aar, medens det efter Mellemskoleordningen, om Skolen skal have sin Samvittighed i fuldkommen Orden, skal bruge fem Aar til at tage Realeksamen. Dette er af afgørende Betydning, saa sandt som Landboerne udgør den største Del af Befolkningen og har samme Krav som Byboerne paa at faa Del i den højere Undervisning. Det er ingenlunde ligegyldigt, om et Barn skal sendes bort fra Hjemmet, naar det er elleve Aar, eller naar det er fjorten. Jeg har set alt for mange Eksempler paa, at smaa Landsbydreng, som fra et godt Hjem ude paa Landet er sendt i Pension ind til Byen i en alt for tidlig Alder, er faldet for de mange Fristelser, der ligger paa et saadant Barns Vej, og gaaet til Grunde, til at jeg ikke indtrængende skulde anbefale Forældrene endelig ikke at sende deres Børn for tidlig bort. Man

kan ogsaa købe Guld for dyrt, og med Rette kunde man spørge: Hvad gavner det en saadan lille Fyr, om han vinder al Verdens Kundskaber, naar han tager Skade paa sin Sjæl?

For det tredje vil vor ny Ordning give Plads for en lille praktisk Foranstaltning, som jeg længe har ønsket at faa frem. Jeg har nemlig i mange Aar været overbevist om, at Børnene i de højere Skoler gaar for meget i Skole; den lange Undervisningstid virker trættende og slapper derfor Børnenes Energi, hvilket er noget af det værste, der kan siges om en Skole. Fulgte jeg min egen Tilbøjelighed, saa vilde jeg give en hel Fridag hver Uge, f. Eks. hver Torsdag fri. Men da jeg ikke er sikker paa at finde fuld Forstaaelse i Hjemmene for en saadan Reform, vil jeg foreløbig indskrænke mig til at give en halv Fridag ugentlig. Fremtidigt faar Børnene i Randers Realskole efter engelsk Skik fri Kl. 11 hver Lørdag.

Forinden jeg slutter, ønsker jeg at gøre opmærksom paa, at mine kritiske Bemærkninger om Mellemskolen gælder Randers Realskoles Forhold til den, og jeg vil ikke med dem have sagt noget som helst nedsættende om andre Skoler, der er indrettede efter Almenskoleloven af 1903. En Lov kan kun angive *Formen* for en Skole, *Indholdet* bestemmes væsentligst af de Mennesker, som arbejder i Skolen, og derpaa beror Skolens sande Værdi. *Derfor kan Forældre aldrig være agtpaagivende nok i Valget af Skole for deres Børn.*

Men ligesom Livet kan røre sig forskelligt inden for de givne Rammer, hvorved hver Skole til en vis Grad selv sætter sit Maal, hvorom der kan siges meget godt og fornuftigt, som vi saa det i Begyndelsen af mit Foredrag, saaledes kan der findes Skoler, hvori det indre Liv rører sig saa stærkt, at det sprænger Rammerne; og vi er vel enige om, at dette ikke er det værste, der kan siges om en Skole.

Randers Realskole

modtager i Henhold til foranstaaende sine Elever, **Dreng og Piger**, i 6—7 Aars Alderen, helst ganske uforberedte og helst ved Skoleaarets Begyndelse, og fører dem gennem 7 eetaarige Klasser frem til en afsluttet Undervisning i Konfirmationsalderen. Der tages i denne Tid størst muligt Hensyn til Børnenes individuelle Anlæg, og Bestræbelserne gaar ud paa, at hvert Barn under en modnende og udviklende Undervisning bibringes saa mange Kundskaber, som det paa nogen Maade kan modtage.

Gennem to eetaarige Klasser føres derefter de dertil skikkede Elever frem til Almindelig Forberedelseseksamen, som giver visse nærmere bestemte Rettigheder.

Størst Sikkerhed for at naa frem til Eksamen har de Elever, som i 6—7 Aars Alderen optages i Skolens yngste Klasse. De kommer derved straks ind under de Undervisningsmetoder, der særlig anvendes her, de bliver fortrolige med Skolens Arbejdsmaade, og der stiftes fra den første Begyndelse et Samarbejde mellem Hjem og Skole, som kan faa stor Betydning for Barnets hele Skoletid og dermed for dets Fremtid. Endvidere vil de saaledes indmeldte Elever almindeligvis have Fortrinsret til Friplads og Lempelser i Skolebetalingen i de højere Klasser.

Det tilraades derfor Forældrene, hvor Forholdene tillader det, at lade Børnene søge Randers Realskole fra Begyndelsen af deres Skolegang.

For Landboerne og for alle, der paa Grund af Afstanden har vanskeligt ved at søge Skolen for deres Børn før i de højere Klasser, vil det være heldigt *i Tide* at henvende sig til Skolen. Der vil da kunne etableres et Samarbejde saaledes, at der gaar mindst mulig Tid tabt for Eleven.

Der gøres dog opmærksom paa, at ifølge kgl. Anordning af $\frac{1}{3}$ 1895 skal enhver, der vil indstille sig til Alm. Forberedelseseksamen ved en Skole, have deltaget i Undervisningen ved en eksamensberettiget Realskole de 3 sidste Aar, deraf mindst de 2 sidste Aar ved den Skole, hvor han skal tage Eksamen. Herfra kan der dog mod Ansøgning under særlige Omstændigheder gives ministeriel Dispensation. Elever, der paa kortere Tid vil tage Eksamen, kan indstilles som Privatister ved Universitetet i København.

Samarbejdet mellem Hjem og Skole

er fortsat som i de foregaaende Aar, og navnlig synes **Lærerbesøgene** i Hjemmene at bidrage til at uddybe Forstaaelsen paa den ene Side af Barnet selv og paa den anden af Skolens Arbejde med Børnene. Mange af de Vanskeligheder, som ellers ophober sig under Skolearbejdet, falder paa denne Maade bort af sig selv, hvilket er til Gavn og Glæde for alle Parter.

Solid Fasthed og maalbevidst Enhed i Skolens Arbejde søges yderligere tilvejebragt ved **Lærermøderne**, som afholdes hver fjortende Dag. Her drøftes de enkelte Elevers hele Forhold i Skolen, og Lærerne søger ved fælles Hjælp at komme til den paalideligste Forstaaelse af de enkeltes Karakter og Ejendommeligheder for at tillempe Behandlingsmaaden af det enkelte Barn i Overensstemmelse med dets Natur. — Stundom henvender Hjemmene sig direkte til Skolen om Raad og Vejledning i Valg af Livsstilling for deres Børn eller om andre Spørgsmaal, der er af Betydning for de unge. Skolen sætter Pris paa den Tillid, man saaledes viser den, og yder med Glæde sin Bistand i Raad og Vejledning, saa langt den formaar. Skolen følger altid med levende Interesse sine Elevers Færd, efter at de har forladt den.

Forældremøderne, hvoraf der i Aarets Løb har været afholdt fire, har ikke vundet saa stor Tilslutning, som ønskeligt kunde være. Der møder almindeligvis kun op imod et Hundrede Tilhørere, men da det paa den anden Side synes at være en trofast lille Skare, som ved altid at give Møde tilkendegiver, at den sætter Pris

paa disse Møder, vil de blive fortsat i det kommende Aar. Maaske kan den Kreds, der slutter sig sammen om dem og derved giver Skolen en Støtte, som den sætter Pris paa, efterhaanden øges. De Emner, der har været behandlet paa Forældremøderne i Aar, har været: Den $5/10$ 11 „Skolen i Skolen“, indledet af Professor *H. C. Frederiksen*, den $6/12$ 11 „Sjælepleje“, indledet af *Skolens Bestyrer*, den $24/2$ 12 „Det ny Karakter-system“, indledet af Skolens Inspektrice Frk. *D. Dalsgaard*, hvorefter Skolens Bestyrer oplæste udvalgte Scener af Hakon Jarl, og den $2/12$ 12 „Skolens Maal“, indledet af *Skolens Bestyrer*. Sidstnævnte Foredrag er gengivet foran.

Det første Forældremøde i det kommende Skoleaar afholdes Fredag den 27. September med Professor *Jakob Knudsen* som Taler.

Foredrag for Eleverne

i de øverste Klasser uden for det planmæssige Skolearbejde (se herom tidligere Aarsberetninger) er blevet afholdt af Professor *H. C. Frederiksen*: George Williams. Lærer *P. J. Ravn*: Tiden omkring 1848, to Foredrag. Provst *Møller*, Spentrup: Aandelige Omdannelser hos ikke kristne Folkeslag. Pastor *Bjørnbak*: Benjamin Franklin. Forfatteren *Åge Meyer Benedictsens*: Rusland. Frk. *Kath. Andreassen*: Et Møde og udvalgte Stykker af Selma Lagerlöf. Miss *Elsie Hoskins, B. A.*: Charles Dickens og Wales og Walliserne, to Foredrag paa Engelsk. Desuden har *Skolens Bestyrer* hver Mandag Morgen for den samlede Skole i Tilknnytning til Morgensangen holdt en kort Tale om forskellige Emner, mest af opbyggelig Natur, saaledes umiddelbart forbundet med de respektive Ferier: „Om Betydningen af vore tre Højtider Jul, Paaske og Pinse“, „Om Betydningen af at tro“, belyst gennem Niels Ryberg Finsens Levnedsløb (fire Foredrag), „Hvad betyder det for et Menneske at tro paa Gud?“, „Jeanne d'Arc“, „Kong Davids Barndom og Ungdom“, „Ansvar“, „Titanics Undergang“, „Selvstændighed“, „Ridderlighed“, „Betydningen af at være rodfæstet“, „Ved Kong Frederik den VIII.s Død“ o. a. Forældre

og forhenværende Elever, som maatte ønske at overvære disse korte Mandagsbetragtninger i Fremtiden, skal være hjertelig velkomne.

Elevernes Tandpleje.

Skolen har, som tidligere meddelt, sluttet Overenskomst med Tandlæge Frk. *M. Kralund*, Middelgade 3, saaledes at hver Elev hos hende erholder enhver Art af Tandbehandling paa den Betingelse, at Forældrene betaler 50 % af Beløbet efter ordinære Takster, medens Skolen tilskyder Resten. Herom afgiver Skoletandlægen følgende Beretning:

I Aaret Januar 1911—Januar 1912 er der til Behandling paa min Klinik henvist 39 Elever og paa disse foretaget følgende Operationer:

31	Tandudtrækninger	(i Fjor 22),
20	Tandrensninger	(— 18),
182	Plomberinger	(— 104).

Der synes saaledes hos Forældrene at være en voksende Forstaaelse af Nødvendigheden af at have Omsorg for Børnenes Tænder, og det forholdsvis store Antal Plomberinger viser tydeligt, at man ogsaa forstaaer, at denne Omsorg bør gaa i Retning af at bevare Tænderne, og at det langtfra er tilstrækkeligt, som saa mange Forældre tidligere har troet, at indskrænke sig til at lade Børnene blive hjulpne, naar de har en for dem selv og Forældrene uudholdelig Tandpine.

Men er der end Fremgang og mere Forstaaelse at spore, saa er vi dog endnu saare langt fra Idealet, som er dette: at *hver eneste Elev regelmæssig to Gange* aarlig faar sine Tænder undersøgt hos Tandlægen og faar de eventuelle „ormstukne“ Tænder plomberede. Naar den første grundige Istandsættelse er overstaaet, vil denne Forholdsregel vise sig at være meget let at overholde, fordi Behandlingen under normale Forhold de følgende Gange for Elevernes Vedkommende vil være kortvarig og som Regel smertefri, og for Forældrenes Vedkommende, takket være Skolens økono-

miske Assistance, være forbundet med let overkommelige Udgifter.

Randers, den 1. Juni 1912.

M. Kralund.

Udflugter, Festligheder og Opvisninger.

Tirsdag den 30. Januar havde Skolens Elever arrangeret en større Festlighed i Haandværkerforeningens Festsal. Nogle af Pigerne i VII. Kl., *Agathe Clausen, Emilie Jeppesen, Else Langkilde, Helga Nielsen* og *Emma Vallentin* opførte under Ledelse af Frk. *Marie Jensen* et lille tysk Skuespil: „Als Verlobte empfehlen sich . . .“ von Ernst Wichert. Elever fra VIII. og IX. Kl., nemlig *Dorthea Rasmussen, Gerda Skands, N. Chr. Brøchner, Otto Franch, Birger Jakobsen* og *Niels Møller Petersen* opførte derefter Hostrups Sangspil „Den Tredje“ under Ledelse af Frk. *D. Dalsgaard*. Begge Stykkerne gik kvikt og livligt over Scenen og efterfulgtes af et muntret Bal, der sluttede Kl. 3.

Festen gav et Overskud af 38 Kr., som er anvendt til Forøgelse af Skolens Børnebibliotek.

Mandag den 25. og Tirsdag den 26. Marts havde Skolen Besøg af Undervisningsinspektør, Professor, Dr. phil. *Rønning*, der hørte paa Undervisningen i forskellige Fag.

Gymnastikopvisning af samtlige Klasser fandt Sted den 30. April og 2. Maj under Overværelse af saa mange Forældre og andre interesserede, som Gymnastiksalen paa nogen Maade kunde rumme. Sidstnævnte Dags Aften havde Eleverne derefter en lille Festlighed med en Svingom i Højskoleforeningens Festsal.

Nogle Dage forud for Opvisningen havde Skolen haft Besøg af Gymnastikinspektørens Medhjælper Frk. *Sigrid Nutzhorn*, for hvem de mindre Klasser og Pigeholdet var blevet fremstillet i Gymnastik.

Den 15. og 16. Maj foretog et Hold Elever fra 6. og 7. Klasse under Ledelse af Frk. *C. Dalsgaard* og Hr. *P. J. Ravn* en Udflugt til Aarhus for at besøge Aarhus private Realskole, hvorfra et Hold Elever var paa Besøg her i Fjor. Eleverne var indkvarterede hos den fremmede Skoles Elever og foretog begge Dage Udflugter i Aarhus Bys skønne Omgivelser.

Baade Gæster og Værter synes at have haft et fornøjeligt og i mange Henseender lærerigt Samvær, og vi bringer Aarhus private Realskole og dens Elever vor Tak for elskværdig og gæstfri Modtagelse.

Under Ledelse af Fysiklæreren har de tre ældste Klasser besøgt Randers Gasværk og ældste Klasse tillige Randers Elektricitetsværk. For den saaledes udviste Elskværdighed udtaler Skolen sin bedste Tak.

Samlingerne

er atter i Aar forøgede ved betydelige Indkøb for Skolens egen Regning. Af Gaver har Skolen desuden haft den Glæde at modtage følgende: *Carl Christensen*: En Kasse Sommerfugle, *Arne Laursen*: Forskellige Larver, *Frits Nielsen*: En Snog og en Kæbe af Savrokken, *Carl Nielsen*: En Hvalbarde, *Holger Andersen*: Overkæben af en Delfin og *Karl Petersen*: En Bækørred og en Aal i Sprit. Desuden har Børnebogsamlingen modtaget af *Birger Jakobsen*: De tre Musketerer, *Jens Otto Franch*: Paa Vandring til Morfader, *Ellen Hammershøj*: Landsbybørnene i 2 Bind, *Povl Roust*: Lodsens og Hr. Boghandler *J. Ballund*: En hel lille Bogsamling, ialt 21 Bind. Skolen takker meget for den saaledes udviste Opmærksomhed.

Real- og Mellemskoleeksamen 1911.

Skriftlig Eksamen afholdtes under Opsyn af Lærer *Petersen*, Randers, og stud. mag. *Viggo Konradsen*, København. Som beskikkede Censorer mødte ved den mundtlige Del af Realeksamen i Fransk cand. theol. *Funch*, Frederikssund, og i Naturhistorie cand. theol. *Klinge*, Kolding, og af Mellemskoleeksamen Lærer *C. Hansen*, Vejle. Efter Indbydelse af Skolen censurerede Lærer *J. Bak* i Regning og Matematik, Lærer *J. Mortensen* i Geometri, Frk. *D. Dalsgaard* i Geografi, Adjunkt *Gabrielsen* i Latin, Skolebestyrer *A. Lund* i Tysk, Provst *Thorbjørnsen* i Dansk og Lærer *N. P. Nielsen* i Fysik, — Pastor *Geismar* i Engelsk, cand. theol. *Andersen* i Geografi, Skolebestyrer

Christensen-Dalsgaard i Naturhistorie, Pastor *Bjørnbak* i Tysk og stud. mag. *V. Konradsen* i Dansk. Samtlige indstillede Elever bestod. Resultatet var følgende:

Mellemskoleeksamen:

Agnès Bach 6,79, *Inge Blach* 5,79, *Carl Christensen* 4,50, *Thorv. Christensen* 5,86, *Otto Dyrholm* 4,13, *Vilh. Hansen* 5,71, *Alfr. Hougens* 4,86, *Julius Houlberg* 5,36, *Birger Jakobsen* 5,93, *Frida Jensen* 4,29, *Laurits Laursen* 5,36, *P. Bach Mortensen* 5,64, *Hans Bach Møller* 5,07, *Astrid Damgaard Nielsen* 5,00, *Poul Nørgaard* 4,13, *Anne Olsen* 7,00, *P. Hviid Petersen* 4,71, *Niels Møller Retersen* 5,79, *Marie Dorthæa Rasmussen* 6,00, *Ejnar Rasmussen* 4,71, *Gerda Skands* 5,07, *Elly Skjød* 4,36, *Maren Kirstine Thomsen* 5,64.

Realeksamen:

Kristian Andersen 5,58, *Peter Boldsen* 4,17, *Rasmus Chr. Christensen* 5,92, *Peter Liisberg Christensen* 4,25, *Marie Franch* 4,83, *Asta Haugaard* 6,00, *Einar Haugaard* 5,83, *Axel Holst* 4,92, *Niels Horskjær* 6,83, *Ingv. Hougaard* 6,58, *Chr. Jensen* 5,58, *Einar Jensen* 5,75, *Helmer Jensen* 6,33, *Jens H. Jensen* 6,17, *Jørgen Jensen* 6,12, *Einar Møller* 5,12, *Henry Møller* 4,33, *Alfred Nielsen* 5,67, *Fr. O. Nielsen* 6,00, *Søren Nielsen* 5,25, *Johs. Petersen* 4,58, *Holger Sørensen* 4,12, *Rasmus Sørensen* 4,58.

Tillægseksamen i Latin og Fransk bestodes af *Paul Raun* og *Anders Velling* med Karaktererne g g og mg x.

Lærerpersonalet.

1. Frk. *Anne M. Andersen*: Dansk 1.—3., Religion, Skrivning, Gymnastik 1. og 2., Regning 1. Klasseforstander i 1. og 2.
2. Cand. theol. *A. C. Andersen*: Religion 5.—8., Dansk 7., Historie 3., 6.—9., Geografi 3., 6.—8., Latin. Klasseforstander i 6.

3. Frk. *Kathrine Andreasen*: Dansk 4., Historie, Gymnastik, Naturhistorie, Skrivning 5., Gymnastik 3. og 4., Haandgerning med Pigerne, Iagttagelse 1. og 2. Klasseforstander i 5.
4. Frk. *C. Dalsgaard*: Engelsk 9., Regning 5., Regning og Matematik 7. og 9., Naturhistorie 4., 6.—9. Klasseforstander i 7.
5. Frk. *D. Dalsgaard*: Dansk 5., 6., Geografi 9., Tegning 4.—8., Gymnastik 5. og Pigerne. Klasseforstander i 9.
6. Frk. *Marie Jensen*: Religion, Historie, Geografi, Skrivning 4., Tysk 5.—9., Skrivning 6.—8. Klasseforstander i 6 a.
7. Lærer *Jørgen Mortensen*: Regning 4., 6., 8., Matematik 8., Sang i alle Klasser, Gymnastik 6. Klasseforstander i 4.
8. Lærer *P. J. Ravn*: Religion, Regning, Skrivning, Iagttagelse i 3., Naturhistorie i 6 a., Fysik 6.—9., Gymnastik 7.—9. Klasseforstander i 3.
9. *Bestyreren*: Dansk, Fransk 9., Engelsk og Dansk 8., Engelsk 6. og 7. Klasseforstander i 8.

Endvidere er der blevet undervist af en engelsk Lærerinde Miss *Elsie Hoskins B. A.*, som i Marts Maaned deltog i alle Timerne i Engelsk. Skolens Tandlæge er Frk. *M. Kralund*, Middelgade 3.

Eleverne.

Elevtallet i Skolen er ved Skoleaarets Slutning 219 — 75 Piger og 144 Dreng. I nedenstaaende Fortegnelse er Eleverne opførte klassevis i Bogstavorden. Hjemstedet er ikke nævnt, uden naar Forældrene er bosatte udenfor Randers.

IX. Klasse.

1. Agnes Bach, $\frac{24}{3}$ 95, Sognefoged, Venning. 2. Inge Blach, $\frac{10}{9}$ 93, Proprietær, Ørumgaard. 3. Carl Christensen, $\frac{28}{10}$ 96, Murermester. 4. Th. Christensen, $\frac{6}{2}$ 96, Købmand. 5. Vilh. Hansen, $\frac{11}{7}$ 96, Kaptajn. 6. Alf. Hougens, $\frac{13}{2}$ 96, Købmand, Allingebro. 7. O. J. Houlberg, $\frac{8}{8}$ 95, Kordegn, Mariager. 8. Birger Jakobsen, $\frac{19}{6}$ 95, Lærer, Vorup. 9. Frida Jensen, $\frac{17}{5}$ 96, Støbemester. 10. L. Laursen, $\frac{18}{5}$ 96, Sognepræst, N. Borup. 11. Vald.

Fot. Norström, Randers.

IV. M. 1912.

Møller, ²⁵/₅ 96, Provst, Spentrup. 12. P. Nørgaard, ²⁰/₁₂ 95, Direktør. 13. Anne Olsen, ²³/₇ 92, Maskinfabrikant, Allingaabro. 14. P. Hviid Petersen, ³⁰/₄ 96, Gaardejer, Assentoft. 15. N. Møller Petersen, ¹⁹/₉ 96, Garver, Allingaabro. 16. Marie Dorthea Rasmussen, ²⁸/₁₁ 93, Købmand, Allingaabro. 17. Ejnar Rasmussen, ³⁰/₉ 95, Br. til Nr. 16. 18. Gerda Skands, ³/₁₁ 96, Møllebygger. 19. R. Sørensen, ⁹/₄ 96, Postbud, Langaa. 20. Maja Thomsen, ⁶/₁₀ 96, Arbejdsmand.

VIII. Klasse.

21. Karen Andersen, ²⁵/₁₂ 97, Syerske. 22. Marie Boldsen, ²⁷/₃ 97, Muremester. 23. N. Chr. Brøchner, ²⁶/₈ 96, Proprietær, Østervang. 24. Ragnhild Christensen, ²³/₁ 97, Husbestyrerinde. 25. Victor Christensen, ²³/₃ 98, Br. til Nr. 4. 26. A. Grandjean, ²⁴/₉ 96, Købmand. 27. Ellen Hammershøj, ²⁰/₃ 96, Lærerenke. 28. H. Hansen, ²²/₃ 96, Avlsbruger. 29. Harriet Hansen, ²¹/₂ 98, Ejendomshdl. 30. C. Jacobsen, ²⁰/₁₁ 96, Kbmd. 31. Ejnar Jensen, ³/₆ 97, Kreaturkommissionær. 32. Georg Knudsen, ¹⁷/₄ 97, Stationsmester, Uggelhuse. 33. Viggo Kristensen, ¹⁰/₉ 97, Sognepræst, Ø. Tørslev. 34. Arne Laursen, ¹⁵/₁ 97, Kroejer, Hadsten. 35. Anne Mannik, ¹⁶/₄ 95, Gaardejer, Stangerum. 36. Anna Mehlsen, ⁷/₃ 96, Gaardejer, Kristrup. 37. N. Thomsen, ¹⁶/₁ 96, Uddeler, Uggelhuse. 38. Chr. Thorup, ²³/₃ 98, Møllejejer, Karmark. 39. F. Vildrik, ⁴/₁ 95, Enke, Bøgild.

VII. Klasse.

40. K. Emil Albrechtsen, ¹⁵/₈ 98, Bødkermester. 41. Holger Andersen, ¹⁶/₅ 98, Karetmager. 42. Hans Bing, ⁴/₉ 98, Muremester. 43. Kragh Boldsen, ¹⁴/₁₂ 98, Br. til Nr. 22. 44. Carl V. Brandt, ¹⁷/₇ 97, Enke, København. 45. Agathe Clausen, ¹/₉ 97, Blikkenslager og Kobbersmed. 46. Eivig Engelmann, ³/₆ 98, Stationsmester, Volk Mølle. 47. Anna Holst, ⁷/₁₀ 98, Inspektionsbetjent. 48. Alfr. Jakobsen, ²³/₆ 97, Br. til Nr. 8. 49. Emilie Jeppesen, ¹⁶/₁ 99, Togbetjent. 50. P. Mariager Jensen, ²⁸/₃ 99, afd. Glarmester. 51. Karl Johansen, ²³/₆ 97, Grosserer. 52. Else Langkilde, ¹/₁₀ 97, Købmand. 53. Rigmor Laursen, ¹⁸/₅ 98, S. til Nr. 34. 54. Arne Nielsen, ¹⁹/₁₂ 97, Proprietær, Rahrseje. 55. Edle Nielsen, ¹³/₁₂ 99, S. til Nr. 54. 56. Frits Nielsen, ²⁸/₁₀ 98, Blikkenslagermester. 57. Helga Nielsen, ¹³/₆ 98, Træhandler. 58. O. Olsen, ¹⁴/₃ 98, Br. til Nr. 13. 59. Alfr. Petersen, ¹/₃ 98, Br. til Nr. 15. 60. Karl Petersen, ²⁴/₃ 98, Skomagermester, Allingaabro. 61. P. Roust, ²³/₄ 99, Købmand. 62. Edith Skjød, ⁴/₁₁ 97, Sadelmagermester. 63. Aage Sørensen, ¹¹/₁₂ 97, Stationsmester, Stevnstrup. 64. Chr. Sørensen, ²⁶/₉ 98, Typograf. 65. Emma Vallentin, ²⁸/₉ 98, Bøsemager. 66. Ejnar Vibe, ¹⁰/₆ 98, Købmand, Faarup.

VI. Klasse (2 Afdelinger).

67. Anker Andersen, ¹⁰/₂ 00, Smedemester. 68. Anker Bing, ⁴/₂ 00, Br. til Nr. 42. 69. Jens Birk, ²⁸/₁₂ 99, Klejnsmed. 70. Erik Christensen-Dalsgaard, ²⁰/₇ 00, Skolebestyrer. 71. Valborg Christensen, ³¹/₇ 99, Vognmand. 72. Marie Henriksen, ⁸/₁₂ 99, Brændehandler. 73. N. Holst, ¹¹/₂ 00, Br. til Nr. 47. 74. Franciska Jakobsen, ¹³/₇ 99, Restauratør. 75. Aage Jensen, ²⁵/₃ 00, Kreaturhdl.

76. Anna Mariager Jensen, $\frac{1}{6}$ 00, S. til Nr. 50. 77. Fr. Jensen, $\frac{25}{4}$ 99, Br. til Nr. 9. 78. Vilh. Johannesen, $\frac{20}{5}$ 99, Muremester. 79. A. P. Kock, $\frac{28}{4}$ 99, Tømrermester. 80. Kr. Kristensen, $\frac{21}{8}$ 99, Gaardejer, Emilielyst. 81. Ejnar Lassen, $\frac{7}{5}$ 99, Rorsbetjent. 82. Ernst Møller, $\frac{29}{6}$ 98, Enke. 83. Ebba Nielsen, $\frac{12}{2}$ 99, Enke. 84. Søren Nielsen, $\frac{12}{9}$ 98, Slagterm., Allingaabro. 85. Thyra Damgaard Nielsen, $\frac{5}{8}$ 98, Maskinfabrikant. 86. Trier D. Nielsen, $\frac{3}{1}$ 00, Br. til Nr. 85. 87. Sigurd Nielsen, $\frac{1}{2}$ 99, Lærer, Handest. 88. Erik Nonboe, $\frac{8}{8}$ 99, Malermester. 89. Kai Nørgaard, $\frac{6}{1}$ 99, Br. til Nr. 12. 90. Elna Olesen, $\frac{20}{4}$ 99, Kollektør. 91. M. Olsen, $\frac{18}{3}$ 00, Br. til Nr. 13 og 58. 92. Olga Olesen, $\frac{4}{11}$ 99, Overportør, Allingaabro. 93. Marie Petersen, $\frac{16}{5}$ 99, Købmand. 94. Niels Petersen, $\frac{26}{1}$ 99, Proprietær, Egegaarden. 95. P. Petersen, $\frac{4}{7}$ 98, Gaardejer, N. Borup. 96. Hertha Rasmussen, $\frac{16}{3}$ 00, Rorsbetjent. 97. Astrid Stilling, $\frac{28}{8}$ 97, Bogholder, Allingaabro. 98. A. Fiil Sørensen, $\frac{11}{10}$ 98, Gaardejer, Vorup. 99. Kr. Fiil Sørensen, $\frac{13}{2}$ 00, Br. til Nr. 98. 100. Anna Svendsen, $\frac{24}{9}$ 98, Hestehdl. 101. Johanne Thagaard, $\frac{13}{9}$ 99, Gaardejer, Hvedsten.

V. Klasse.

102. Martha Albrechtsen, $\frac{21}{1}$ 01, S. til Nr. 40. 103. Vald. Andersen, $\frac{29}{10}$ 98, Fødselshjælperke. 104. Jens M. Christensen, $\frac{24}{5}$ 00, Handelsrejsende. 105. Just A. Christensen, $\frac{3}{12}$ 00, Blikkenslagermester. 106. Clara Clausen, $\frac{22}{8}$ 00, S. til Nr. 45. 107. Agnes Dyrholm, $\frac{9}{3}$ 00, Mejeribestyrer, Raasted. 108. A. Frandsen, $\frac{7}{3}$ 00, Avlsbruger. 109. Olga Hansen, $\frac{25}{4}$ 01, Møllebestyrer. 110. Helga Hansen, $\frac{15}{10}$ 00, Købmand. 111. K. Henningsen, $\frac{24}{3}$ 01, Slagterm. 112. Niels Holst, $\frac{7}{3}$ 00, Møbelhandler. 113. Asbjørn Hvolbøll, $\frac{27}{10}$ 00, Gaardejer, Kristrup. 114. St. Jeppesen, $\frac{19}{5}$ 00, Br. til Nr. 49. 115. Harald Jacobsen, $\frac{1}{5}$ 00, Br. til Nr. 30. 116. Elga Johansen, $\frac{7}{2}$ 01, Enke. 117. Elly Jensen, $\frac{4}{4}$ 00, Lejetjener. 118. H. Langkilde, $\frac{29}{9}$ 99, Br. til Nr. 52. 119. Magnus Nielsen, $\frac{4}{1}$ 00, Mekanikus. 120. Karen Nielsen, $\frac{11}{11}$ 99, Enke. 121. Carl Nielsen, $\frac{29}{6}$ 00, Br. til Nr. 56. 122. Ove Nielsen, $\frac{5}{8}$ 01, Slagtermester. 123. Kr. Nielsen, $\frac{8}{1}$ 99, Gaardejer, Hvidding. 124. Sv. Nonboe, $\frac{20}{11}$ 00, Br. til Nr. 88. 125. Frode Nordentoft, $\frac{12}{10}$ 99, Gaardejer, Tebbstrup. 126. Erh. Petersen, $\frac{28}{11}$ 01, Br. til Nr. 93. 127. Asger Pløger, $\frac{22}{1}$ 99, Brødkusk. 128. Sv. Aa. Skjød, $\frac{15}{4}$ 00, Br. til Nr. 62. 129. Povl Sørensen, $\frac{7}{10}$ 00, Br. til Nr. 64. 130. H. Tüchsen, $\frac{3}{12}$ 99, Proprietær, Kristrup. 131. Oda Vallentin, $\frac{16}{4}$ 00, S. til Nr. 65.

IV. Klasse.

132. Arne Boldsen, $\frac{31}{8}$ 01, Br. til Nr. 22 og 43. 133. Rigmor Boldsen, $\frac{9}{3}$ 02, Vognmand. 134. Edv. Lützen Corneliusen, $\frac{20}{12}$ 01, Handelsingartner. 135. Aksel H. Hansen, $\frac{18}{7}$ 02, Br. til Nr. 110. 136. Johan Hansen, $\frac{30}{10}$ 01, Hotelkarl. 137. Acton Holst, $\frac{27}{5}$ 01, Br. til Nr. 47 og 73. 138. Chr. Ildvad, $\frac{11}{8}$ 00, Malermester. 139. Elna Ildvad, $\frac{6}{11}$ 01, S. til Nr. 138. 140. Niels B. Jensen, $\frac{22}{11}$ 00, Maskinfabrikant. 141. Rigmor Jensen, $\frac{30}{5}$ 01, Restauratør. 142. Sv. Aa. Jensen, $\frac{28}{7}$ 01, Br. til Nr. 117. 143. Tage Jensen, $\frac{3}{7}$ 01, Stationsforst. 144. Agnes Johannesen, $\frac{24}{8}$ 01, S. til Nr. 78. 145. Heinrich Keil, $\frac{19}{1}$ 00, Fabrikant. 146. Jens E. Liisberg, $\frac{4}{6}$ 01,

fhv. Gæstgiver. 147. Ellen Madsen, $^{26}/_{10}$ 00, Malermester. 148. M. Mogensen, $^{23}/_{8}$ 01, Gaardejer, Gimming. 149. Gudrun Nielsen, $^{2}/_{11}$ 00, Beslagsmed. 150. Gudrun V. Nielsen, $^{7}/_{6}$ 01, S. til Nr. 54 og 55. 151. Marie Nielsen, $^{14}/_{2}$ 01, Slagtermester. 152. Svend Nielsen, $^{4}/_{12}$ 01, og 153 Viggo Nielsen, $^{3}/_{12}$ 02, Br. til Nr. 56 og 121. 154. Eigil Nørgaard, $^{18}/_{6}$ 01, Br. til Nr. 12 og 89. 155. Jens O. Rasmussen, $^{15}/_{12}$ 00, Kreaturhdl., Kristrup. 156. Johanne Rasmussen, $^{22}/_{7}$ 01, Musiker. 157. Magda Svendsen, $^{23}/_{7}$ 01, S. til Nr. 100. 158. Chr. Vallentin, $^{18}/_{4}$ 01, Br. til Nr. 65 og 131. 159. A. Dan Weibel, $^{14}/_{5}$ 01, Købmand.

III. Klasse.

160. H. Andersen, $^{13}/_{6}$ 01, Lokomotivfører. 161. Ketty Andrea- sen, $^{1}/_{6}$ 02, Købmand. 162. Helga Boldsen, $^{18}/_{3}$ 03, S. til Nr. 22, 43 og 132. 163. Ove Christensen-Dalsgaard, $^{14}/_{6}$ 03, Br. til Nr. 70. 164. Ejner Christensen, $^{25}/_{3}$ 02, Br. til Nr. 105. 165. Valborg Clausen, $^{2}/_{8}$ 02, S. til Nr. 45 og 106. 166. Karla Gjermansen, $^{21}/_{7}$ 02, Enke. 167. W. Henningsen, $^{18}/_{5}$ 02, Br. til Nr. 111. 168. Ingem. Jensen, $^{25}/_{5}$ 02, Br. til Nr. 9 og 77. 169. Sigvald A. Jen- sen, $^{30}/_{11}$ 02, Portør. 170. Niels Jeppesen, $^{2}/_{11}$ 02, Br. til Nr. 49 og 114. 171. Ida Johansen, $^{15}/_{10}$ 02, Typograf. 172. Carl O. Knudsen, $^{4}/_{6}$ 01, Enke. 173. Chr. Ligaard, $^{22}/_{8}$ 02, Landmand, Kristrup. 174. Victor Lindskov, $^{29}/_{11}$ 02, Stolefabrikant. 175. Astrid Mikkelsen, $^{18}/_{8}$ 01, Lokomotivfører. 176. Johs. Møller, $^{23}/_{11}$ 02, Overretssagfører. 177. Ingem. D. Nielsen, $^{22}/_{8}$ 03, Br. til Nr. 85 og 86. 178. Henry Nielsen, $^{8}/_{2}$ 03, Lagerforvalter. 179. Ingeborg V. Nielsen, $^{16}/_{1}$ 04, og 180 Frovind V. Nielsen, $^{21}/_{1}$ 03, S. og Br. til Nr. 54, 55 og 150. 181. Anna M. Nicolaisen, $^{17}/_{12}$ 00, Lods. 182. Astrid Petersen, $^{21}/_{1}$ 02, Enke. 183. Poul Rasmussen, $^{3}/_{7}$ 02, Br. til Nr. 155. 184. Th. Schnoor, $^{28}/_{7}$ 01, Bagermester. 185. A. Svendsen, $^{14}/_{8}$ 02, Br. til Nr. 100 og 157. 186. E. Dan Weibel, $^{8}/_{10}$ 02, Br. til Nr. 159.

II. Klasse.

187. Ellen Augustenborg, $^{5}/_{4}$ 04, Togbetjent. 188. Axel Chris- tensen, $^{12}/_{11}$ 03, Br. til Nr. 104. 189. Ingeborg Hansen, $^{12}/_{11}$ 03, S. til Nr. 109. 190. A. Henningsen, $^{4}/_{6}$ 03, Br. til Nr. 111 og 167. 191. Anker Houlberg, $^{14}/_{9}$ 03, Vadskeriejer. 192. Clara Højlund, $^{4}/_{2}$ 04, fhv. Hotelejer. 193. Hugo Jensen, $^{14}/_{10}$ 03, Br. til Nr. 117 og 142. 194 Vagn Aa. Jensen, $^{27}/_{5}$ 03, Br. til Nr. 143. 195. Emilie Johannesen, $^{21}/_{5}$ 03, S. til Nr. 78 og 144. 196. Holger Mogensen, $^{13}/_{12}$ 03, Købmand. 197 Otto Mikkelsen, $^{31}/_{8}$ 03, Br. til Nr. 175. 198. Kathea Møller, $^{2}/_{12}$ 02, Gæstgiver. 199. Thalo Nielsen, $^{27}/_{3}$ 03, Br. til Nr. 149. 200. Ch. Nicolaisen, $^{27}/_{9}$ 03, Br. til Nr. 181. 201. Ove Sørensen, $^{14}/_{7}$ 03, Br. til Nr. 64 og 129. 202. V. Dan Weibel, $^{22}/_{12}$ 03, Br. til Nr. 159 og 186.

I. Klasse.

203. Th. Andersen, $^{30}/_{9}$ 03, Br. til Nr. 67. 204. Karen Bold- sen, $^{18}/_{2}$ 05, S. til Nr. 22, 43, 132 og 162. 205. Aage Boldsen, $^{25}/_{12}$ 04, Br. til Nr. 133. 206. Elly Christensen, $^{25}/_{9}$ 04, Brænde- handler. 207. Tage L. Dahlsen, $^{24}/_{3}$ 05, Værkfører. 208. Frode

Jensen, $\frac{10}{9}$ 04, Sergent. 209. Henning S. Jensen, $\frac{1}{3}$ 05, Br. til Nr. 140. 210. Karsten A. Jensen, $\frac{1}{11}$ 04, Br. til Nr. 141. 211. Alfr. Lindskov, $\frac{10}{5}$ 04, Br. til Nr. 174. 212. Kaj O. Møller, $\frac{22}{4}$ 05, Br. til Nr. 176. 213. Helvig Madsen, $\frac{21}{8}$ 04, Maskinfabrikant. 214. Otto Svendsen, $\frac{29}{11}$ 03, Br. til Nr. 100, 157 og 185. 215. F. Villy Petersen, $\frac{21}{12}$ 04, Cigarhandler. 216. Asta Rigenstrup, $\frac{21}{3}$ 04, Skræddermester. 217. Edith E. Sonnesen, $\frac{18}{1}$ 04, og 218 Sv. Aa. Sonnesen, $\frac{18}{1}$ 04, Politibetjent. 219. Julie G. Vendelboe, $\frac{1}{8}$ 05, Gæstgiver.

Forskellige Meddelelser.

Skolepengene

betales efter Regning forud for 2 Maaneder ad Gangen den $\frac{25}{8}$, $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{12}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{6}$, og Forældrene anmodes om at paase, at Kvitteringen bringes med til Hjemmet. Betalingen er:

I Kl. 4 Kr. mndl.	V Kl. 10 Kr. mndl.
II - 5 - —	VI - 10 - —
III - 6 - —	VII - 10 - —
IV - 7 - —	VIII og IX 12 - —

Af Søskende, som samtidig besøger Skolen, betaler den ældste fuldt ud, den anden 2 Kr. og den tredje 3 Kr. under fuld Betaling mndl. Den fjerde og derover gaar frit.

I Brændselspenge betales aarlig 4 Kr. for eet Barn, 7 Kr. for to, 9 Kr. for tre og 10 Kr. for flere Børn. I Indskrivningspenge betales 4 Kr. I Eksamensgebyr betales til Realeksamen 15 Kr.

Tilskud og Fripladser.

Skolen har i det forløbne Aar modtaget i	
Statstilskud	2000 Kr.
Amtstilskud	600 -
Kommunalt Tilskud	1200 -
Tilskud fra Sparekassen for Randers By og Omegn	120 -
for hvilke Tilskud Skolen herved udtaler sin bedste Tak.	

Den Del af Statstilskudet, som skal tildeles uformuende Elever, har været fordelt mellem *Vilhelm*

Hansen, Birger Jacobsen, Rasmus Sørensen, Maja Thomsen, Karen Andersen, Ragnhild Christensen, Ellen Hammershøj, Hans Hansen, Folmer Vildrich, Peter Mariager, Emilie Jeppesen, Christian Sørensen.

De Fripladser, som besættes af Randers Byraad, har været tildelt *Maja Thomsen, Peter Mariager, Emilie Jeppesen, Else Langkilde, Karen Gjermansen, Villh. Johansen, Ernst Møller, Ebba Nielsen, Elna Olesen, Marie Petersen, Jakob Thomsen, Elly Jensen, Karen Nielsen og Frits Nielsen.*

Af egne Midler har Skolen desuden støttet adskillige flinke og særligt trængende Elever.

Henvend 40 Elever har saaledes modtaget Understøttelse til et Beløb af ca. 3500 Kr.

Friplads maa søges paa dertil indrettede Skemaer, som faas paa Skolen, **inden Udgangen af Juni Maaned.**

Ind- og Udmeldelser.

Indmeldelse af Elever modtages til enhver Tid, dog helst ved **Skoleaarets Begyndelse.** **Daabs- og Vaccinationsattest** medbringes.

Udmeldelse af Skolen kan kun ske med fuld Maanedes Varsel, saaledes at der altid erlægges Skolepenge baade for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og **for den næste.** Midlertidige Udmeldelser og Udmeldelse til 1. Juli modtages ikke.

Paa given Foranledning henledes Opmærksomheden paa, at **Skolepligten** iflg. Lov af ²⁹/₃ 04 § 1, 4. Stk. først ophører med **Slutningen** af det Skolehalvaar, i hvilket Barnet har fyldt 14 Aar. Det Barn altsaa, som fylder 14 Aar selv de første Dage i November, kan først udskrives af Skolen den paafølgende 1. Maj.

Aarets Arbejde.

Religion.

1.—4. Fortællinger af det gl. og det ny Testamente, fortalte for og genfortalte af Børnene. Salmer og bibelhistoriske Sange lærte udenad paa Klassen. 5. Jesu Liv og Lære. Salmer. 6. Stykker af det gamle Te-

stamente med de 10 Bud og det ny Testamente. Flere Salmer. 7. Ved Fortælling og Samtale Gennemgang af de 10 Bud. Trosordet og Sakramenterne. Samtale om Fadervor. Gennemgang af en Del af Mathæus' Evangelium efter det ny Testamente i Rørdams Oversættelse. 8. og 9. Foredrag om Kirkens Historie i Oldtiden.

Dansk.

1. Læsning efter Lydmetoden med Brug af Schneekloths ABC. Lydskrivning. Enkelte Smaavers udenad. 2. Danskbogen og Min første Bog. Sange og Vers udenad. 3. Børnenes danske Læsebog II. Smaadigte udenad. Skriftlige Øvelser efter Mogensen og Halles Retskrivningsøvelser I. 4. Børnenes danske Læsebog III læst og de fleste Digte lærte. Stiløvelser 2 Gange om Ugen efter Mogensen og Halles Retskrivningsøvelser II. Een Gang om Ugen har Børnene holdvis fortalt eller læst en Historie paa Klassen efter eget Valg og efter at have forberedt sig paa den hjemme. Begyndelsesgrundene i Ord- og Sætningsanalyse. 5. Børnenes danske Læsebog IV. Digte udenad. Øvelse i Ordbøjning og Sætningsanalyse. Mogensen og Halles Retskrivningsøvelser IV er anvendt til Stiløvelser 2 Gange om Ugen. 6. Børnenes danske Læsebog V til Oplæsning og Analyse. Øvelser i Tegnsætning, Ord- og Sproglære efter Langes Sproglære i fremadskridende Øvelsesstykker. Stiløvelser 2 Gange ugentlig paa Klassen og hveranden Uge en Hjemmestil, dels efter Mogensen og Halle, dels Diktat, dels Genfortælling. Nogle Digte er gennemgaaede og lærte. 7. Oplæsning efter Børnenes danske Læsebog VI. Hovedarbejdet samlet om Retstavning og Retskrivning med Langes „Sproglære“ som Hjælpebog. Stiløvelser som i 6. I Foredrag og Samtale er gennemgaaet H. C. Andersens og Chr. Winthers Levned, hvortil er knyttet Læsning og Gennemgang af „Mit Livs Eventyr“, nogle Eventyr og Hjortens Flugt. Digte efter Digte for danske Skolebørn. 8. Opgiver til Eksamen Fengers Læsestykker I, Side 49—57, 67—70, 77—87, 140—161, 224—27, 259—64, 286—99, 309—14, 324—27. En dansk Students Eventyr og Jeppe paa Bjerget. I Svensk P. Christensens Læsebog Side 19—37

og 56—71. 9. Oplæsning og Analyse efter Langes danske Læsestykker. Følgende Digtværker: Erasmus Montanus, Hakon Jarl, En dansk Students Eventyr, Fortællinger og Digte af „Æ Bindstou“, Richardts Kantate til Holbergs Minde, Thrymskvadet af Den ældre Edda, Gunnar paa Hlidarende af Njals Saga. Ewald: Af Levned og Meninger.

Ældste Klasse har paa Klassen læst Bæks Læsestykker om danske Digtere og i en ugl. Fællestime med 8. faaet Foredrag om Digtere og Oplæsning af Digtværker.

Engelsk.

6. Tale- og Læseøvelser. Grundlag: Almindeligt Anskuelsesstof. Smaafortællinger. Egli: Bildersaal IV., og de første 60 Sider af New Royal Reader II. 7. First steps in English conversation by Lindenstead til Side 60. New Royal Reader II Side 60—120. Samtaler efter Orell Füsslis Bildersaal, 8. Hefte. 8. Jespersens engelske Læsestykker med Øvelser til Oplæsning og Samtale S. 36—56, 61—87. Fortsat Læsning i Lindenstead. Sproglære efter Jespersens Grammatik. 9. Jespersens engelske Læsestykker med Øvelser, Side 79—160.

Tysk.

5. Samtaleøvelser (Vejret, Uret, Indkøb, hvorledes Dagen gaar o. s. v., Anskuelsesbilleder), Kaper og Simonsens Læsebog for Begyndere Stk. 37, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 48, 55, 58, 66, 79, 80, 82, 83, 85, 87, 88, 94, 97, 99, 100, 103—106. Sange udenad og sungne efter „Liedersammlung“ herausgegeben vom pädagischea Verein in Altona. 6. Kaper og Simonsens Læsebog for Beg. Stk. 51—102, 103, 104, 106, 111, 113, 115, 120, 121, 125, 143—57 i Samtale og Genfortælling. Digte udenad og sungne. Grammatiske Øvelser. 7. Ingerslev og Vibæk: Tysk Læsebog for Mellemskolen Stk. 39—47, 50—62. Formlæren gennemgaaet efter Vibæks Sproglære. 8. Samme Læsebog Side 14—37, 93—104, 111—131. Hele Formlæren og det allernødvendigste af Sætningslæren efter Vibæks Sproglære. Kursorisk: Eine Nacht im Jägerhause von Friederich Hebbel. 9. Ingerslev og Vibæk: Side 57—

76, 132—158, 191—223. Kursorisk: Gefangen im Kaukasus von Leo Tolstoi.

Latin og Fransk.

8. Mikkelsens latinske Læsebog for Mellemskolen Side 1—30. Ostermans Læsebog Side 3—19. 9. Jespersen og Stigaards Franske Læsebog for Begyndere Side 65—105.

Historie.

3. Danmarks Historie fortalt i Tilknytning til Geografiundervisningen med særlig Dvælen ved historiske Personligheder og minderige Egne og Byer. 4. Danmarks Historie fra Kristian I og til Frederik VII. Der bruges i disse Klasser ingen Lærebog og kræves intet Hjemmearbejde. 5. Efter Ejler Møllers Verdenshist. for Mellsk.: Oldtidens Historie og Middelalderens til efter Korstogene. 6. Middelalderens Historie. 7. Den nyere Tids Historie fra Reformationen til den fr. Revolution. 8. Den nyere Tids Historie fra den fr. Revolution samt Hovedtræk af Samfundslæren. 9. Efter samme Bog og H. L. Møller: Nutiden suppleret med Foredrag og Oplæsning af større historiske Værker. Grækenlands Historie i Oldtiden.

Geografi.

3. Lært paa Klassen efter Langes Geografi for Mellemskolen: Danmark. 4. Norden, England og Rusland efter Kort, uden Bog. Korttegning i Hjemmearbejde. 5. Øvrige Lande i Europa efter C. C. Christensens Geografi I. 6. Amerika og Norden efter C. C. Christensens Geografi II. 7. Europa undt. Norden efter Dahlbergs Atlas og Christensens Geografi I. 8. C. C. Christensen: Asien, Afrika og Danmark. 9. Den matem. Geografi og C. C. Christensens Geografi for Realklassen.

Naturhistorie.

4. De vigtigste Pattedyr. Roden, Stænglen, Bladet og Blomsterne samt disses Betydning for Planten. 5. Fugle og Krybdyr. Spiring og dens Betingelser. Bestøvning og Befrugtning. Undersøgelse af en Del Planter, ingen Bog. 6. Padder og Fisk efter Balslev

og Andersens Zoologi. Balslev og Simonsens Botanik for Mellemskolen II. 7. Padder, Fisk, Leddyr og lavere Dyr efter Boas' Zoologi, Plantens Ernæring og Aandedræt og en Del Blomsterfamilier efter Balslev og Simonsens Botanik for Mellemskolen III. Alm. Botanik og Bestemmelse af Planter efter Trydes Skoleflora. Organisk Kemi: anordningsmæssigt Pensum, uden Bog. 8. Boas' Zoologi: Mennesket med tilhørende Sundhedslære, Leddyr og lavere Dyr. Den almindelige Botanik samt Balslev og Simonsens 4. Hefte samt en Del Planteanalyse. 9. Balslev og Simonsen: Botanik for Realklassen. Balslev og Andersen: Zoologi for Realklassen. Trydes Skoleflora.

Regning.

1. De fire Regningsarter med mindre Tal. 2. Det samme med større Tal, mere skriftlig Regning. 3. Opgaverne i Hellungs Regnehefte II. 4. Brøksbegrebet. De fire Regningsarter i Brøk, Primittal efter Svendsens Regnebog. En Mængde andre Opgaver gennemgaaet. 5. Svendsens Regnebog ud. Hovedregningsopgaver. 6. Svendsens Regnebog II. til Side 36. 6. a. Samme Bog til Side 30 samt Ligninger af 1. Gr. med 1 og 2 ubekendte. Svendsens Regnebog I. til Side 30. 7. Svendsens Regnebog II., Procentregning, Forholds- og Delingsregning. 8. Forholdsregning, Delingsregning og Handelsregning. 9. Opgaver af forskelligt Indhold.

Matematik.

6. De geometriske Grundbegreber. 7. De skriftlige Opgaver for en stor Del regnede paa Skolen. Ligninger, Sætninger om Multiplikation og Division Side 1—45 i Foldbergs Aritmetik for Mellemskolen. Sammes Geometri Side 1—45. 8. og 9. Det anordningsmæssige Pensum efter Foldbergs Bøger.

Naturlære.

Undervisningen baseres paa Forsøg, som Eleverne vænnes til selv at foretage. 5. Mekanisk Fysik og Varmelæren indtil Side 40 efter Sundorphs Fysik I. 6. Magnetisme og Elektricitetslæren til Elektrisk Lys efter Sundorphs Fysik for Mellemskolen I. 7. Fra

Elektrisk Lys og I. Del ud, samt fra Side 5—15 i II. Del af Sundorphs Fysik for Mellemskolen. Kemi efter Rasmussen og Simonsens Bog indtil Salte. 8. Uden Bog: Dampmaskinen og i Kemi: Salte efter Rasmussen og Simonsens uorganisk Kemi. Sundorphs Fysik for Mellemskolen II. 9. Elementær Elektroteknik. Udtog af Fysikens Historie uden Brug af Lærebog.

Haandarbejde

er tvungent Fag. 1. og 2. Risting, Korssting og Knap-hulssting. Retstriking. 3. Stikke-, Sømme- og Kon-tursting paa Chemise. Strikket Klud med forskellige Mønstre i Ret- og Vrangstriking samt Korsstingsnavn. 4. og 5. Fladsyning og Tunger. Strømpestriking. 6. Linnedsyning. 7. Engelsk Broderi. (Enkelte Elever Paalægningsarbejder). 8. Maaltagning. Mønstertegning. En Bluse klippes og sys. Strømpestriking i 5., 6. og 8. Klasse.

Skrivning og Tegning.

I de ældste Klasser lægges særlig Vægt paa at ud-vikle Elevernes Haandskrift. Tegneinspektør Andersens System er fulgt.

Sang og Gymnastik

efter Reglementet. Det ny danske System i Gym-nastik følges. I gunstigt Vejr foretages jævnlige Fri-luftøvelser paa en af Skolen lejet Plads ved Hobrovej. Om Sommeren Badning med Svømmeøvelser paa den militære Svømmeplaade.

Realeksamen 1912.

				Censor.	
Lørdag	d. 15.	Juni	Kl. 3	Naturhistorie	Lærer H. Buck.
Tirsdag	d. 18.	—	- 3	Geografi	Skolebest. Moe.
Fredag	d. 21.	—	- 8	Historie	Skolebest. Neisig.
Mandag	d. 24.	—	- 6 ^{1/2}	} Engelsk	Lærer Christensen.
Tirsdag	d. 25.	—	- 8		
Onsdag	d. 26.	—	- 11	Regn. og Matem.	Frk. Kofod.
Lørdag	d. 29.	—	- 1	Naturlære	Skolebest. K. Westrup.
Torsdag	d. 4.	Juli	- 9	Tysk	Skolebest. Dalsgaard.
Fredag	d. 5.	—	- 9	Fransk	Frk. M. Nisted.

Mellemskoleeksamen 1912.

				Censor.	
Mandag	d. 17.	Juni	Kl. 12	Regn. og Matematik	Frk. C. Dalsgaard.
Lørdag	d. 22.	—	-	8 Dansk) Skoleb. Chr. Wad.
Lørdag	d. 22.	—	-	6 Latin	
Tirsdag	d. 25.	—	-	2 Tysk	Pastor Bjørnbak.
Fredag	d. 28.	—	-	3 Historie	Frk. Marie Jensen.
Onsdag	d. 3.	Juli	-	3 Naturlære	Frk. H. Weile.

Skrivning, Tegning og kvindeligt Haandarbejde cencureres den 25. Juni af Pastor *Bjørnbak*, Frk. *D. Jensen* og Fru *Andreasen*. Chr. Thorup prøves i Engelsk, Geografi og Naturhistorie sammen med Realklassen.

Aarsprøven.

2. Juli.

Tid	Klasse	Fag	Lærer	Censor
Kl. 8	7nde	Engelsk	Bestyreren	Tandl. Frk. Kralund
—	6te	Fysik	Hr. Ravn	Hr. Pastor Laursen
Kl. 12	2den	Regning	Frk. Andreasen	Hr. Lærer Mortensen
Kl. 4	1ste	Dansk	Frk. Andersen	Fru Kaae Andersen
—	3die	Regning	Hr. Ravn	Fru C.-Dalsgaard
—	7nde	Matematik	Frk.C.Dalsgaard	Hr. Lærer N. P. Nielsen

3. Juli.

Tid	Klasse	Fag	Lærer	Censor
Kl. 8	5te	Tysk	Frk. Jensen	Hr. Kbm. N. Hansen
—	4de	Dansk	Frk. Andreasen	Fru Johnsen
Kl. 12	2den	Dansk	Frk. Andersen	Frk. D. Dalsgaard
Kl. 4	6te	Engelsk	Bestyreren	Lærerinde Frk. Blicher
—	7nde	Geografi	Hr. Andersen	Hr.LærerV.Sørensen

4. Juli.

Tid	Klasse	Fag	Lærer	Censor
Kl. 8	6te	Historie	Hr. Andersen	Frk. A. Andersen
—	5te	Dansk	Frk.D.Dalsgaard	Fru Hammershøj
Kl. 12	1ste	Regning	Frk. Andersen	Frk. Signe Andreasen
—	6te a	Naturh.	Frk.C.Dalsgaard	Hr. Pastor Laursen
Kl. 4	4de	Hist.,Geogr.	Frk. Jensen	Hr. Part. Christensen
—	7nde	Naturh.	Frk.C.Dalsgaard	Hr. Lærer J. Bak

5. Juli.

Tid	Klasse	Fag	Lærer	Censor
Kl. 8	5te	Hist.,Geogr.	Frk. Andreasen	Fru Pastorinde Laursen
—	6te	Tysk	Frk. Jensen	Fru Kleisdorff
Kl. 12	3die	Dansk	Frk. Andersen	Frk. C. Dalsgaard
—	4de	Regning	Hr. Mortensen	Lærerinde, Frk. Berg
Kl. 4	6te	Dansk	Frk.D.Dalsgaard	Hr. Kbm. N. Hansen
—	7nde	Dansk	Hr. Andersen	Hr. Lærer Jakobsen

Bogfortegnelse for Skoleaaret 1912—13.

1. Klasse:

Schneekloth: ABC.

2. Klasse:

Min første Bog. Danskbogen I. Hellungs Regnehefte II. Smith og Lange: Skriftlig Dansk I.

3. Klasse:

Børnenes danske Læsebog II. Hellungs Regnehefte III. Lange: Geografi *for* Mellemskolen. Smith og Lange: Skriftlig Dansk II.

4. Klasse:

Børnenes danske Læsebog III. Hellungs Regnehefte IV. Smith og Lange: Skriftlig Dansk III. Atlas (helst Dahlbergs).

5.—9. Klasse:

E. Møllers Verdenshistorie for Realskolen. Digte

for danske Skolebørn. Dansk Sproglære i fremadskridende Øvelsesstykker af Lange. Dahlbergs Atlas. Balslev og Simonsens Botanik i eet Bind. Balslev og Andersens Zoologi I og II.

5. Klasse:

Børnenes danske Læsebog IV. Svendsens Regnebog I. Tysk Læsebog for Beg. af Kaper og Simonsen. Mogensens tyske Sange. Mogensen og Halle: Ret-skrivningsøvelser III (sidste Udgave).

6. Klasse:

Børnenes danske Læsebog 5. Svendsens Regnebog II. Christensens Geografi for Mellemsk. II. Rasmussen og Simonsen: Lille Flora. Kaper og Simonsens tyske Læsebog for Beg. Mogensens tyske Sange. New Royal Reader II. Egli: Bildersaal IV. Sundorphs Fysik for Mellemsk. I. Et Tegnebestik. Mogensen og Halle: Retskrivningsøvelser IV.

7. Klasse:

Det ny Testamente i Rørdams Oversættelse. Børnenes danske Læsebog VI. Mogensen og Halle IV. Kapers tyske Læsebog for Mellemsk. Kapers Sproglære. New Royal Reader II. Egli: Bildersaal VIII. First steps in English conversation by Lindstead. Jespersen: Kortfattet eng. Grammatik. Tegnebestik. Foldberg: Geometri for Mellemsk. og Aritmetik for Realskolernes første Klasser. Sundorph: Naturlære for Mellemskolen I og II. Trydes Skoleflora. Christensens Geografi I og II. Svendsens Regnebog II og III.

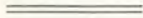
8. Klasse:

Børnenes danske Læsebog VII. Jeppe paa Bjerget. Hakon Jarl. En glad Gut. Saaby: Dansk Ret-skrivningsordbog. Brekkes eng. Læsebog med Glossar. Jespersen: Kortfattet eng. Grammatik. Ingerslev og Vibæk: Tysk Læsebog for Mellemsk. Kapers Grammatik. C. C. Christensens Geografi I og II. Trydes Skoleflora. Sundorphs Naturlære for Mellemsk. II. Foldberg: Aritmetik for Mellemsk. og Geometri for Mellemsk. Svendsens Regnebog III. Et Tegnebestik. Lomholdts Eksamensopgaver.

9. Klasse:

Langes danske Læsestykker. Bæk: Læsestykker om danske Digtere. Dansk Retskrivningsordbog. Jespersens eng. Læsestykker og Grammatik. Ingerslev og Vibæks tyske Læsebog for Mellemsk. Vibæks tyske Grammatik. Jespersen og Stigaard: Fransk Læsebog for Beg. Henrik Madsen: Grammatik for Realkl. E. Møllers Historie. H. L. Møller: Nutiden. Christensens Geografi for Realklassen. Balslev og Andersen: Zoologi for Realkl. Balslev og Simonsen: Botanik for Realklassen. Trydes Skoleflora. Foldberg: Geometri og Regning og Algebra for Realkl. Tegnebestik. Foldberg og Johnsen: Regnetavle for Realkl. Sundorphs Fysik for Realklassen II. Desuden enkelte Værker i Dansk m. m., som senere bestemmes.

Hver Elev maa anskaffe Den danske Skoles Sangbog i eet Bind og den ny Salmebog samt et Par Gymnastiksko, som opbevares paa Skolen. Navn bør ikke skrives i Bøgerne, forinden de er foreviste paa Skolen. Alle Regnebøger maa være sidste Udgave.

De Damer og Herrer, som velvilligt har tilsagt deres Bistand ved Bedømmelsen af Afgangs- og Aarsprøverne, bedes modtage Skolens bedste Tak.

Pigernes Haandarbejde og andet Elevarbejde er fremlagt den 4. og 5. Juli Kl. 3—5 i Klasse A.

Mandag den 8. Juli Efterm. Kl. 3 bekendtgøres Prøverne i **Højskoleforeningens Festsal** (*Indgang fra Apotekerstræde*), hvorefter Ferien begynder. Forud for Bekendtgørelsen aflægger Eleverne Prøve i Sang.

Enhver, som har Interesse for Skolen, indbydes til at være til Stede ved Prøverne og Bekendtgørelsen af deres Udfald.

Onsdag den 21. August Kl. 10 begynder Undervisningen i det ny Skoleaar.

Skolebestyreren træffes paa Skolen hver *Skoledag* fra Kl. 2—3 $\frac{1}{2}$ og kan ud over den Tid søges paa sin Bopæl „Vesterled“, Telef. 726 (efter Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Efterm.). Inspektrisen træffes som Regel paa Skolen hver Skoledag Kl. 6—7.

Randers Realskole, i Juni 1912.

Christensen-Dalsgaard.

